

ВЗИМКУ ВІДКРИЄ ДВЕРІ
ОРТОДОНТИЧНА КЛІНІКА «СИМЕТРІЯ»

НОВА КЛІНІКА
НОВИЙ ПІДХІД

ЩОКВАРТАЛЬНА АКЦІЯ
«ЗАМІНА ЩІТКИ» В «ЕСТЕТИ»!

ЕСТЕТИКА ЖИТТЯ

ОСІНЬ 2025

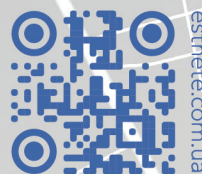
Дитяче відділення
стоматології

Цифрова зуботехнічна
лабораторія

Ортодонтична
клініка

Інноваційний
стоматологічний комплекс

11
РОКІВ
ЗАДАЄМО
СТАНДАРТИ
У СТОМАТОЛОГІЇ

esthete.com.ua

ЗМІСТ

2

ЗМІСТ

У ФОКУСІ

- 10** | «Естет» — це не приміщення і не обладнання. Це команда, яка знає, куди іде»,
— МИХАЙЛО СЛИВКА

- 22** | ЗАКАРПАТТЯ У КІНО

- 24** | СЛИВОЧКА У ТЕАТРІ: ДЕНЬ ВЕЛИКОЇ ІСТОРІЇ

ВСТУПНЕ СЛОВО

- 3** | 11 років задаємо стандарти лікування в стоматології

ЕСТЕТИКА ОСЕНІ

- 4** | Осінь на Закарпатті
Вино, сир, чани та термальні води

ЕСТЕТИКА ІСТОРІЇ

- 6** | НАМ 11!
11 років - це багато чи мало?

ЕСТЕТИКА БЕСІДИ

- 8** | Інтерв'ю з Михайлом
«Естет» — це не приміщення і не обладнання. Це команда, яка знає, куди іде».

ЕСТЕТИКА ЗАТИШКУ

- 12** | Хюґе по-закарпатськи
Затишок, який відновлює

ЕСТЕТИКА ЗДОРОВ'Я

- 14** | «Симетрія»: нова ортодонтична клініка у родині «Естету»
Окрема локація та спеціалізація

ЕСТЕТИКА ТУРБОТИ

- 16** | Турбота як стратегія
Корпоративні співпраці, що змінюють культуру бізнесу
- 17** | «Естет» у Forbes
Клініка увійшла до престижного списку Next 250

ЕСТЕТИКА НОВАЦІЙ

- 18** | Цифрова зуботехнічна лабораторія
Від 3D-скану до готової роботи
- 19** | Ендодонтія: інженерія здорової усмішки

ЕСТЕТИКА ЇЖІ

- 20** | Грибна душа Закарпаття
Де шукати, що збирати та що смачного приготувати

ЕСТЕТИКА ІСТОРІЇ

- 22** | Закарпаття у кіно
10 фільмів для осінніх вечорів

ЕСТЕТИКА ДИТИНСТВА

- 24** | Сливочка у театрі
Через гру навчаємо дітей догляду за ротовою порожниною
- 26** | В гори з дітьми
Легкі маршрути для осінніх Карпат з дітьми

11 років задаємо стандарти лікування в стоматології

Був холодний осінній ранок. Я зайшов у стоматологічний кабінет, де мені подобалося буквально все. Усі мої новенькі інструменти були запаковані в одноразові крафт-пакети, щойно вивантажені з автоклаву класу «В» — найновішого стандарту стерилізації.

Здавалося б, проста річ, але вона вселяла в мене гордість. Я любив відкривати пакети прямо перед пацієнтами й бачити впевненість у їхніх очах — впевненість в абсолютній стерильності.

Стерильність — це база.

Сьогодні це звучить дивно, але ще 11 років тому більшість інструментів проходили стерилізацію не в автоклаві, а в сухожаровій шафі. Потім їх клали у шафу з УФ-лампкою, яку відкривали десятки разів за день, або зсипали в чашку Петрі, яка мала б захищати, але насправді не захищала від мікробів. Часто інструменти залишалися просто «голими». Це відчуття мене тривожило. Як зробити так, щоб стерильність не закінчувалася у момент відкриття стерилізатора, а зберігалася протягом усього робочого дня?

Так в Ужгороді вперше з'явився абсолютний стандарт стерильності — всі інструменти були запаковані в одноразові крафт-пакети ще до автоклавування. Вони більше не були «голими». Це не вимагалось нормативами, це було наше добровільне рішення. Наш новий стандарт.

Гордість.

Через два роки, холодного осіннього вечора, я нервово виглядав у вікно стоматологічного кабінету, чекаючи на вантажівку. Коли вона під'їхала, я буквально вискочив назустріч. Відкрилися бокові двері, і зсередини заблищало світло навколо дерев'яного боксу.

Приїхав мій перший мікроскоп — обладнання, яке збільшує зуб у 24 рази й дозволяє побачити наймен-

ші деталі, про які ми раніше тільки здогадувалися. Це став новий стандарт мікроінвазивності, точності та безпеки. Перший із тепер уже семи.

Гордість.

Ще через два роки — знову осінь. Кава парує біля кавомашини, я разом із батьком завершую підключення апарата з загальної медицини — наркозно-дихального Dräger Primus. Це золотий стандарт анестезіології у світі. Він гарантує безпеку як маленьким дітям вагою від 1,5 кг, так і дорослим. З цим апаратом розпочалася ера «медичних снів» — лікування без страху та стресу.

Новий стандарт. Гордість.

Навесні 2018 року я відвідав найбільшу світову стоматологічну виставку у Кельні. У повітрі буквально відчувалася цифровізація. Я прийняв рішення. І вже восени розпаковував перший цифровий 3D-сканер зубів, остаточно залишаючи позаду відбиткові маси та металеві ложки в роті. Точність, швидкість, комфорт, можливість співпрацювати з лабораторіями у будь-якій точці світу — це стало початком нової ери в стоматології, яку я почав втілювати тут.

Ендодонтія, пародонтологія, гнатологія, міофункціональна стоматологія — усе нові й нові стандарти позаду, і ще більше попереду. Про зміни можна писати безкінечно. Бо зміни, рух уперед, впровадження нових методик, інструментів, підходів та обладнання — це те, чим я живу. І я радий, що колеги беруть на озброєння наші стандарти, бо саме це рухає всю галузь.

І от знову осінь. Але тепер ми чекаємо не лише на обладнання (хоча й повністю оновлена лабораторія вже їде).

Зараз ми чекаємо на нову клініку — новий підхід і новий стандарт у лікуванні ортодонтичних пацієнтів. І я знову відчуваю те саме неймовірне хвилювання.

Михайло Сливка,
засновник, головний лікар

ОСІНЬ НА ЗАКАРПАТТІ: ВИНО, СИР, ЧАНИ ТА ТЕРМАЛЬНІ ВОДИ

Осінь — час повільного життя. Усе навколо ніби просить спинитися, вдихнути аромат яблук і винограду, зігрітися ковтком вина і зберегти в собі цю мить. Закарпаття восени — це не просто локація на карті, а стан

душі. Особливо якщо відкрити його через виноградники, чани й сироварні, які з любов'ю плетуть історії смаку. Цей маршрут — для тих, хто хоче відчувати регіон не через путівник, а через серце.

ШАТО ЧИЗАЙ – МАЛА ГОРА (ПОБЛИЗУ БЕРЕГОВА)

Це більше, ніж виноробня — це культурний простір, де вино поєднується з історією. Виноградники на схилах Малої Гори восени особливо красиві: червоні та золоті грона світяться на сонці. Тут вирощують рислінг, мускат, каберне, піно нуар та інші сорти. Прогулянка виноградником, дегустація просто серед лози, панорамна альтанка — все це створює атмосферу розслаблення й радості. А ще — можна завітати в Музей винороба Чиза, де розповідають, як крапля за краплею створюється смак.

ЛУМШОРИ: ЧАНИ З ВИДОМ НА ГОРИ

Лумшори — справжня «мекка» чанів в Україні. І не лише через традиційний спосіб релаксу: тут цілюща вода, гірські джерела й історія, що сягає XVII ст. Саме тут, у гірському селі на Перечинщині, можна зануритися в традиційні закарпатські чани. Вони в Лумшорах діють цілий рік, але особливе задоволення можна отримати восени, коли контраст відчувається найяскравіше.

Обираючи чан, враховуйте, що вони є різні та вміщують від 4 до 12 осіб. Вода підігрівається на дровах, що зберігає зв'язок із традицією і дарує оздоровчий ефект, а сам ритуал — прогрітись у гарячому чані, а потім зануритись у холодну річку — забезпечує потужний приплив енергії та незабутні враження.

ВИНОРОБНЕ ГОСПОДАРСТВО COTNAR (СЕЛО МУЖІЄВО, БЕРЕГІВСЬКИЙ РАЙОН)

Схили з вулканічним ґрунтом, тепле повітря й виноград, що наповнюється мінеральними нотами: тут створюється вино з характером. Cotnar — це про баланс між традицією й сучасністю.

Господарство вирощує понад 10 сортів винограду: каберне, совіньйон, мерло, рислінг, але особливий акцент — на унікальний для регіону сорт «Іршаї Олівер». Підвали господарства пам'ятають ще Австро-Угорщину, а в новій дегустаційній залі проводять тематичні тури, які завершуються винною трапезою з локальними закусками. Обов'язково зверніть увагу на маркові вина — тут ви знайдете і сухі, і десертні, й ігристі, тож кожен знайде смак для себе.

5

ЕСТЕТКА ОСЕНІ

Фотографії з відкритих джерел

ТЕРМАЛЬНІ ВОДИ БЕРЕГІВЩИНИ

Берегове відоме не тільки вином, а й термами. У жовтні це поєднання особливо привабливе: прохолодне повітря, тепла вода, а потім — дегустація в підвалах. Саме в цей сезон організовують мінітури: купання, вино і кухня. Коли повітря вже свіже, а вечори стають прохолодними, саме час зануритись у термальні джерела — і дати тілу трохи глибокого тепла.

Термальні джерела восени — це маленька розкіш, яку точно варто собі дозволити. Особливо, якщо поєднати їх з келихом місцевого вина й вечерею з бринзою.

Косино (с. Косонь) - це справжній термальний курорт з фонтаном-шампанським, басейнами з ароматами кави, вина та пива. Тут все зроблено з гумором, фантазією й увагою до комфорту. Чудовий варіант для сімейного або романтичного відпочинку.

Термальні басейни в Берегові — класика жанру. Тутешні джерела — одні з найгарячіших в Україні (температура сягає 56°C на глибині). Басейн із природною мінеральною водою розслабляє глибоко й надовго. А ще — це місце з історією: купальні працюють ще з часів Австро-Угорщини.

Жайворонок (Берегове) — сучасний термальний комплекс із кількома басейнами, сауною, мініспа. Гарно підходить для короткого заїзду, якщо хочеться тепла і тиші.

СЕЛИСЬКА СИРОВАРНЯ (НИЖНЄ СЕЛИЩЕ, ХУСТЩИНА)

Сир — ідеальний компаньйон до вина, а Селиська сироварня — один із перших прикладів сталого фермерства в Україні. Відкриту за підтримки швейцарських партнерів у 2002 році, її й досі ведуть місцеві ентузіасти.

Сир тут не просто продукт — це культурний символ. Виготовляють «Селиський» (аналог твердих альпійських сирів), а також «Напівтвердий з пажитником», «Бринзу» й «Буйволиний», який особливо цінується за ніжний смак. Є екскурсії, дегустації, сувенірна крамничка, а ще — тепла атмосфера, яка створює відчуття, ніби ви завітали в гості до добрих знайомих.

НАМ 11!

11 років — це багато чи мало?

Для нас — це ціла епоха. Це шлях, що починався з невеликого кабінету на Со-бранецькій, а привів до великої клініки, де є навіть окрема дитяча — зі своїм затишком, кольорами та особливою атмосферою довіри.

За ці роки ми пережили багато: злети й падіння, перші невпевнені кроки й великі перемоги, ночі перед відкриттями

й дні, коли втома змішувалася з радістю. Ми зростали разом із вами — пацієнтами, які ставали друзями, і командою, яка ставала родиною.

І хоча турботу не виміряєш у кілограмах чи кілометрах, ми все ж спробували порахувати, якими були ці 11 років — в усмішках, щітках, пломбах і дитячих «мам, дивись, я не боявся!»

УСМІШОК ВИСТАЧИТЬ НА СТАДІОН!

За 11 років ми провели **187 800** візитів. Це якби повністю заповнити ужгородський стадіон «Авангард» понад 15 разів — і ще залишиться черга усмішок!

ЗУБНА ФЕЯ РОЗПЛАКАЛАСЯ Б

Ми видалили понад 20 690 зубів. Але не хвилюйтеся — десятки тисяч ми врятували самі!

ШЛЯХ З ІНСТРУМЕНТІВ

За 11 років через стерилізацію пройшло понад **939 000** інструментів. Якби скласти всі інструменти, які пройшли стерилізацію за 11 років, в один ряд — це була б відстань у 140 км, і вони б розтяглися б дорогою від Ужгорода до Тячева!

ІМПЛАНТИ ЗАМІСТЬ ЧАРІВ

За цей час ми встановили понад **5238** імплантатів — кожен із них став міцною основою для нової усмішки. Якщо рахувати в межах міста, то це майже кожен двадцятий мешканець Ужгорода!

ПАЦІЄНТИ РОСТУТЬ, І МИ З НИМИ

Близько 37 % від усіх візитів були дитячими — це понад **69 000** дитячих візитів.

Якби усі школярі Ужгорода відвідали нас, то кожен із них побував би у кріслі стоматолога щонайменше 4 рази!

ЗУБИ ДОРОЖЧІ ЗА АЙФОН

Михайло Сливка особисто пролікував зубів на понад 150 мільйонів гривень. За ці гроші можна було б купити понад **1700** iPhone 17 Pro Max — але ж здоров'я безцінне, правда ж?

КРІСЛО ДОВІРИ

11 років ви довіряєте нам своє здоров'я, а ми робимо все можливе, аби ця довіра підкріплювалася та лише посилювалася.

ТУРБОТА ПРО СЕБЕ — ПІДТРИМКА ДЛЯ ІНШИХ

ЩОКВАРТАЛЬНА АКЦІЯ «ЗАМІНА ЩІТКИ» В «ЕСТЕТИ»!

Міняйте щітку кожні 3 місяці — це ефективніша гігієна й профілактика проблем із зубами та яснами.

100% донатів спрямовуємо на благодійність, а самі щітки за куплені коштом клініки.

ЯК ДОЛУЧИТИСЯ

1 КРОК

Завітайте до «Естету» (локації на вул. Соборницькій та Митній).

2 КРОК

Зробіть донат готівкою або за QR і покажіть підтвердження адміністратору.

3 КРОК

Оберіть нову щітку — дорослу чи дитячу.

ЗА ПОПЕРЕДНІ ХВИЛІ
ЗІБРАНО ПОНАД

**60 тисяч
гривень**

НЕ ПРОПУСТИТЬ
НАГОДУ ПОДБАТИ
ПРО СЕБЕ ТА
ПІДТРИМАТИ
ВАЖЛИВУ СПРАВУ!

**100%
НА ЗСУ!**

ЗАМІНИ ЩІТОК - ВІДБУВАЮТЬСЯ **ЩОКВАРТАЛУ!**

Стежте за анонсами в клініці та соцмережах!
Підтримайте важливу справу!

«Естет» — це не приміщення і не обладнання. Це команда, яка знає, куди іде»,

— Михайло Сливка
про команду, конкуренцію,
новаторство та цінності

У попередньому випуску ми почали розмову з Михайлом Сливкою — засновником клініки «Естет» — і говорили про старт шляху, виклики першого кабінету, розвиток напрямку дитячої стоматології та технологічні рішення, які зробили «Естет» одним із перших у регіоні, хто змінював правила гри.

У цій, другій частині інтерв'ю, заглядаємо ще глибше — туди, де формується не лише підхід до лікування, а й цінності: говоримо про команду, довіру, управління, конкуренцію, новаторство й особисте бачення стоматології як справи життя.

**Команда — це не ресурс.
Це причина,
чому все працює**

— Ти сказав, що клініка — це про людей, а не про обладнання. Це гарне і дуже точне формулювання. Але ж з людьми, як правило, найскладніше. Особливо, коли треба навчитися довіряти й делегувати. Наскільки це був складний процес для тебе?

— Дуже складний. Спершу навіть пацієнтам було важко пояснити, що не я їх лікуватиму. І мені було непросто — у мене є своя медична репутація, пацієнти довіряють особисто мені, і я розумів: я не можу просто передати це комусь іншому. Я маю гарантувати, що результат залишиться таким самим або ще кращим. Це потребувало часу й сили. Але саме це стало точкою росту.

— Тобто ключовою була не лише фаховість лікарів, а й твоя довіра до них?

— Абсолютно. Я мусив навчитися делегувати й розуміти, що моя справа — не тримати все на собі, а будувати систему, в якій інші можуть розкриватися. У нас вузька спеціалі-

зація: лікар, який працює з каналами, займається тільки ними. Хтось інший — лише реставрацією. Завдяки цьому кожен стає експертом у своїй сфері. Але головне — не просто технічна майстерність, а внутрішній стан людини. Чи вона хоче рости, чи їй важливо розуміти свою справу глибше. Я завжди кажу: я не керую клінікою — я створюю умови, у яких команда може реалізовуватись.

— І як тобі вдається підбирати таких людей? Це везіння, чи є якась формула?

— Це не формула. Це постійна робота. Ми багато говоримо в команді: про спеціалізацію, про те, що кому цікаво, куди тягне, де хочеться заглибитися. Хтось пробує різні напрямки, а потім визначається. Це живий процес. І ще дуже важливо — атмосфера. Я не боюся лікарям давати свободу. Навпаки — заохочую, щоб вони їхали вчитися, покращували навички, навіть пробували себе в іншій ролі.

Бо якщо людина росте — росте й клініка.

Рости не хаотично, а системно

— Зі сторони здається, що клініка — це про лікарів, про кабінети, про лікування. Але насправді є ще величезний невидимий пласт — організаційна структура, процеси, внутрішні домовленості. Коли ви до цього дійшли?

— У 2019 році ми провели першу велику систематизацію. Просто сіли й описали: хто за що відповідає, які процеси як працюють, що з чого витікає. Це був дуже важливий етап, тому що клініка вже виросла настільки, що хаос почав заважати. А без системи ти або стопоришся, або починаєш втрачати якість.

— Це радше звучить як робота не медиків, а бізнес-консультантів. Звідки ти це знав?

— Я ніде спеціально не вчився. Але з часом розумієш: у медицині, як і будь-де, система — це не бюрократія, а інструмент, який звільняє. Якщо лікар чітко знає, як виглядає маршрут пацієнта, як передається інформація, хто приймає рішення — він не витрачає сили на побут, він зосереджений на лікуванні. Та сама історія — з адміністраторами, закупівлею, комунікацією. Ми прописали дуже багато — внутрішні протоколи, зовнішні взаємодії, документи, які регулюють щоденні процеси.

Це дозволило не зависнути. Рости не хаотично, а впевнено. Я дуже чітко розумію: якщо клініка не має внутрішнього каркаса, вона не витримає навантаження. А ще — це про відповідальність. Бо не може бути, що все зав'язано лише на мені. Має бути команда, яка знає, як приймати рішення, знає, за що відповідає. Це і є справжній розвиток — не геройство, а система.

Якщо тебе копіюють — це сигнал іти далі

— У першій частині ми говорили про те, як ваша клініка однією з перших в Ужгороді запровадила медичний сон, використання кофердама, мікроскоп, фотопротоколи... Але ж новаторство — це не просто перелік рішень. Як вам вдається постійно тримати цей темп?

— Ми не ставимо собі за мету бути першими. Але ми завжди дивимося на потребу. Якщо бачимо, що пацієнтам щось потрібно, але воно ще не реалізовано — починаємо думати, як це зробити. Це завжди про розв'язання задачі, а не про гонитву за інноваціями. Іноді рішення приходить з досвіду інших клінік, іноді — з внутрішньої розмови в команді. Іноді ідеї приносять самі лікарі. Моя роль — створити умови, в яких ці ідеї з'являються і не гинуть.

— Але ж не всі ідеї одразу спрацювують?

— Ні, звісно. Були речі, які ми запускали — і зупиняли. Але в цьому і суть — не боятися пробувати. Іноді рішення спочатку виглядає дивно або навіть недоцільно. А потім виявляється — саме цього не вистачало. Іноді пацієнти не одразу розуміють, навіщо це — але з часом бачать результат. У нас був період, коли ми просто пояснювали, навіщо мікроскоп. Це здавалося чимось надмірним. А тепер — це стандарт.

— А як ти ставишся до того, що вас копіюють? Іноді аж до деталей.

— Нормально. Це хороший знак. Погано не копіюють. Якщо починають повторювати — значить, ми щось зробили правильно. Для мене це сигнал, що ця ніша вже заповнена — значить, час іти далі. Не розчаровуватися, не драгуватися, а вигадувати нове. Я вважаю активні емоції через копіювання паливом, а не проблемою. Тому я використовую це як паливо для розвитку.

— Це потребує багато енергії. Звідки її брати?

— З бажання щось покращити. Не вигадати просто заради форми, а знайти кращий спосіб — лікування, комунікації, допомоги. Тому ми запустили дитячі комікси, зробили мультфільм, придумали нові формати освітніх заходів для батьків. Це не маркетинг. Це — наше бачення. Якщо ти зупинився — тебе скоро наздоженуть. А якщо ти щиро захоплений тим, що робиш — завжди з'являється нова ідея.

**Найвища мета —
щоб за сімейним
столом не зникли
усмішки!**

— У тебе дуже відчувається неформальний підхід до медицини. Для тебе це точно більше, ніж просто робота. Як ти сам формулюєш те, що стоїть за клінікою?

— Я часто думаю про те, навіщо ми це все робимо. Бо лікувати зуби можна по-різному. Можна просто «залатати» — і все. А можна взяти ширший фокус і спробувати запобігти проблемам ще до того, як вони почнуться. І от профілактика — це не просто інша послуга. Це інша філософія. Це про те, щоб у майбутньому було менше болю. Щоб більше дітей виростали без страху перед лікарями. Щоб у людей було менше втрат — і не тільки зубів.

— Але ж профілактика рідко буває вигідною. Усі це знають.

— Так. І я не скажу, що вона вигідна з точки зору бізнесу. Але з точки зору сенсу — вона безцінна. Уяви собі дитину, яку привели батьки, вклали час, увагу, турботу. Вона виростає, у неї здорові зуби, звичка до догляду, досвід довіри. І ось вона вже сама веде своїх батьків на лікування. Це, як я це називаю, «договір поколінь». Коли ті, хто виріс у турботі, повертають цю турботу тим, хто її дав. Це про щось більше, ніж стоматологія.

— Це дуже людська перспектива.

— І вона реальна. Бо коли ми приходимо на свята до своїх найближчих, ми хочемо бачити усмішки. Хочемо чути сміх. Сидіти разом за одним столом, їсти смачну їжу — легко, без труднощів, без болю.

Але дуже багато старших людей сьогодні не мають такої можливості. Вони просто мучаться.

У кращому випадку — мають знімний протез. У гіршому — не мають нічого. Один зуб через один. Або лише одна сторона, якою можна жувати. І все це призводить до того, що усмішок у домі стає трохи менше.

Я впевнений: стоматологія не програє від цього усвідомлення, вона тільки виграє.

Ірина Сов'як

МОНЕТА НА ЩАСТЯ ПОДАРУНКОВІ СЕРТИФІКАТИ «ЕСТЕТУ»

Не листівка й не ваучер — справжня відчеканена монета зі стильним дизайном і власним номіналом. Приємно тримати в руках, легко використати на будь-які послуги «Естету»: консультацію, професійну гігієну, відбілювання чи лікування.

УНІКАЛЬНИЙ ФОРМАТ

Сертифікат = монета здоров'я з чітким номіналом, що не втрачає цінності й не «пильється» на полиці.

ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ

Можемо викарбувати монету спеціально для вас: ім'я, тепле звертання чи титул («мамо», «кохана», «друзе»). Для індивідуального гравіювання попросимо повідомити заздалегідь — за кілька тижнів.

ЯК ЗАМОВИТИ

Замовити можна у адміністраторів «Естет» або в соцмережах.

Подаруйте увагу, турботу й здоров'я —
скажіть найріднішим:

«Люблю твою усмішку».

ХЮҒЕ ПО-ЗАКАРПАТСЬКИ: ЗАТИШОК, ЯКИЙ ВІДНОВЛЮЄ

Хюґе (від данського hygge) — це не просто модне слово, а ціла філософія життя. Її суть — у відчутті затишку, спокою й радості в простих речах. Це коли вдома пахне корицею, коли в дощовий день ви загортаєтесь у плед, коли на кухні вариться щось смачне, а поруч — ті, з ким добре мовчати. Осінь на Закарпатті — саме та пора, коли хюґе набуває особливого значення. Бо тут усе сприяє уповіль-

ненню: тумани, кольорові ліси, аромат кави, гірське повітря й теплі люди.

Ми запитали в команді клініки «Естет», що для них означає осінній затишок. Як вони знаходять своє особисте хюґе після робочого дня і які маленькі ритуали допомагають перезавантажитися. У статті — щирі мініісторії, локальні поради й рецепти повільної осені.

«Для мене затишок — це коли заходиш у кімнату й одразу відчуваєш тепло, гармонію та спокій. Це відчуття «дому», яке кожен створює по-своєму. Інколи воно народжується там, де інші люди діляться своїм теплом і турботою, як, наприклад, у «Естет». У моєму житті найбільше затишку приносять рідні та близькі. Вони надихають, підтримують і створюють атмосферу, де мені добре бути собою.

Мої маленькі «ритуали» теж додають тепла в повсякденність. Щоранку я починаю день з неквапливої чашки кави вдома. Коли стає прохолодніше, вечорами люблю пити трав'яний чай, інколи біля каміну, а ще закутатися в плед і читати книги з психології. Є й осіння сімейна традиція – разом ходити в ліс, насолоджуватися різнобарвним листям. Прогулянки серед природи для мене – це справжнє перезавантаження».

— Альбіна Симочко, адміністраторка

«В дитинстві щонеділі в нас вдома була традиційна страва — це кремзлики (деруни). Кожної неділі вранці, коли ще вся сім'я спала, дідусь тер картоплю, а мама смажила деруни на пательні. Аромат розносився по хаті, будив усіх і кликав на кухню. Подавали кремзлики гарячими зі сметанкою — це простий смак, але такий особливий і смачний, що навіть сьогодні він асоціюється з дитинством, родиною та теплом. Для мене це і є справжній затишок. Дуже хотілося б хоч трошки повернутися в ті безтурботні часи.

Зараз моїм особистим способом сповільнитися стала кава — точніше, капучино. Цю любов мені передала мама, і тепер горнятко ароматної кави — мій спосіб заспокоїтися, відволіктися від метушні та створити собі маленьку паузу радості. Можу випити капучино незалежно від часу, це може бути навіть перед сном...»

— Клавдія Данканич, дитячий стоматолог

РЕЦЕПТ ПОВІЛЬНОЇ ОСЕНІ

Осіннє хюґе — це не лише естетика пледів і свічок. Це про турботу. Про те, щоб дозволити собі трохи більше повільності, трохи більше тиші.

На Закарпатті природа ніби сама запрошує до сповільнення. І не обов'язково для цього їхати кудись далеко: прогулянка осіннім лісом на Шахті, гор-

нятко кави в кафе на Корзо або чай на терасі, де ще пахне деревом після дощу. Тут хюґе народжується не з тренду, а з традиції.

Можливо, ці поради від команди «Естету» допоможуть і вам створити власний закарпатський рецепт затишку:

ЗУСТРІНЬТЕ ОСІНЬ У ЛІСІ

Візьміть термос з чаєм, покличте друзів або рідних — і вирушайте в ліс — або бодай парк, подальше від метушні. Збирайте кольорове листя, дихайте на повні груди, слухайте тишу.

ВІДТВОРЮЙТЕ ХЮґЕ ВДОМА З МІСЦЕВИМ КОЛОРИТОМ

Елементи декору, які не просто створюють атмосферу, а й несуть у собі частинку Закарпаття: глиняні горнятка, лляні серветки, свічки з лавандою, вироби ручної роботи. Шукайте такі речі у невеличких крамницях «Гірчичне зерно» та «Малий Уж» — вони точно знають, що таке душевний затишок. А ще кілька теплих і змістовних дрібниць можна знайти в артпросторі «Ліс».

ОБИРАЙТЕ ЗАТИШНІ МІСЦЯ

Осінь в Ужгороді — це прогулянки Боздоським парком, де під ногами шарудить листя, і тиша на набережній рано-вранці, коли ще порожньо. Це сквери між будинками, де можна сісти з кавою, просто щоб перевести подих. Це «Кірпичка» з її спокійним затишком та дитячим сміхом. Хюґе тут — у знайомих маршрутах, у спокійних локаціях поруч, де можна залишитись наодинці з осінню й не поспішати.

ПРИГОТУЙТЕ ЩОСЬ ЛОКАЛЬНЕ

Кремзлики, бограч, лечо з останніх помідорів — усе це не просто їжа, а частинка родинної історії. Ну і, врешті-решт, справжній «осінній суп» — запашний глінтвейн із локального вина.

І НАЙГОЛОВНІШЕ — БУДЬТЕ З ТИМИ, ХТО ВАМ РІДНИЙ

Бо справжній затишок народжується там, де тепло йде не лише з інтер'єру, а прями́сінько із серця.

СИМЕТРІЯ

ВЗИМКУ В УЖГОРОДІ ВІДКРИЄ ДВЕРІ СПЕЦІАЛІЗОВАНА ОРТОДОНТИЧНА КЛІНІКА

Вже незабаром в Ужгороді розпочне роботу «Симетрія» — простір, де ортодонція стає окремою фокусною практикою, а пацієнтський шлях — зрозумілим і послідовним. Вона утворилась завдяки симбіозу ідей ортодонта Василя Стойки та засновника клініки «Естет» Михайла Сливки. Вони задумали «Симетрію» як самостійний проєкт, що не дублює жоден із уже знаних форматів у місті, а доповнює карту стоматологічної допомоги чіткою спеціалізацією.

НАВІЩО ОКРЕМА КЛІНІКА

Ідея «Симетрії» народилася з практики. Працюючи у кількох закладах одночасно, Василь відчув, що час зібрати досвід і запит пацієнтів в одному місці та зробити спеціалізацію перевагою, а не обмеженням. «Захотілось щось спробувати нове, щось своє, і водночас таке, що матиме фокус і експертизу в конкретному напрямку. Тому вирішили створити власне ортодонтичну клініку, яка буде займатись тільки ортодонтичними пацієнтами», — каже він.

Цю логіку підсилює співзасновник Михайло Сливка, який дивиться на запуск крізь призму процесів і сервісу: ортодонція має інший ритм і вимоги, ніж «загальна» стоматологія. Тому в «Симетрії» відразу закладають окрему організацію прийому: діагностика, комунікація, графіки та контроль якості — все налаштовано під довготривалий ортодонтичний маршрут.

ПАРТНЕРСТВО, ЩО ПІДСИЛЮЄ

Партнером Василя став давній друг і колега Михайло Сливка. «Михайло досвідчений і, на мою думку, досить вправний керівник, який доповнить і закриє ті прогалини, які є в мене», — говорить Василь. «Я займаюся тим, що вирішую болі, — каже Михайло.

— Болі пацієнтів, болі команди, болі асистентів. Дивлюся чітко в суть проблем і набираю інструменти для того, щоб їх вирішити». Його фокус — щоденна операційка, сервіс і логістика лікування без затримок, без переробки, без якихось зайвих рухів».

ЧИМ «СИМЕТРІЯ» ВИРІЗНЯТИМЕТЬСЯ

В області практично немає клінік, що працюють винятково в ортодонтії. «Якщо це клініка, де всі працюють тільки над одним, логічно, що ці люди мають бути професіоналами своєї справи», — каже Василь.

Зі свого боку Михайло формулює просту мету: зро-

бити довгу подорож лікування максимально передбачуваною і людяною. «Наше завдання — змінити ортодонтичний прийом так, щоб він був максимально комфортним для людини і водночас давав найкращий результат», — говорить він.

ЯК ЗРОЗУМІТИ, ЩО МЕНІ ТРЕБА ДО ОРТОДОНТА?

Василь пропонує просту рамку: перша група — ті, хто прагне естетики усмішки; друга — люди, які проактивно дбають про здоров'я і приходять на профілактичну оцінку прикусу; третя — пацієнти зі скеруванням від лікаря-стоматолога для вирішення конкретних задач. Далі вмикається «маршрут пацієнта», який описує Михайло: первинний огляд, і — за наявності ортодонтичної складової — повна діагностика. «Тобто це КТ, ТРГ, сканування, фотографії. Завантажимо все в пацієнтську карту...» — пояснює він. Коли пацієнт приходить на консультацію до ортодонта, лікар вже має структуровані дані та готує індивідуальний план.

Для сімей з дітьми Михайло додає важливий акцент:

у період змінного прикусу робота з функціями (дихання, ковтання, положення язика) часто вирішує половину задач ще до брекетів. «Ми плануємо додати в роботу ще одну важливу ланку — міофункціональну терапію. У дітей і підлітків вона зосереджується на функціях дихання й ковтання та позиції язика, відновлює тонус м'язів ротової порожнини. Це не про «чудеса», а про системні вправи: ми діагностуємо, навчаємо і тренуємо. У «Симетрії» за це відповідатиме окремий спеціаліст, а батьки регулярно отримуватимуть прості протоколи й навчання для щоденної практики вдома».

КОМАНДА І ЦІННОСТІ РОБОТИ

Формувати колектив — чи не найскладніша частина запуску. «Дуже важко знайти професіоналів своєї справи, відданих людей, які на перше місце ставлять роботу», — відверто каже Василь.

З точки зору операцій, команда підбирається під «довгу дистанцію» ортодонтії: точність, витримка і якісна комунікація важать не менше за техніку. «Ми налашто-

вуємо процес так, щоб пацієнт не «зависав» між візитами та не носив на собі наші оргпомилки. Вся важка логістика — на нас», — говорить Михайло. Його внутрішній критерій якості простий: «Щоб лікування, яке триває роками, було у фоновому режимі, а не вибивало з життя».

ПОГЛЯД УПЕРЕД

Амбіції «Симетрії» — зростати разом із запитом пацієнтів, розширюючи штат і простір, коли це стане доречним. «Плани є, як вони будуть реалізовуватись — будемо бачити... Час і практика покажуть», — підсумовує Василь.

Михайло деталізує цей «щоденний горизонт»: структура зустрічей, цифрові карти пацієнта, передбачувані графіки і підтримка між візитами. «Наша робота — щоб складне залишалося складним для нас, а для людини — зрозумілим і послідовним», — каже він.

ТУРБОТА ЯК СТРАТЕГІЯ:

ПАРТНЕРСТВА, ЩО ПОЧИНАЮТЬСЯ ЩЕ ДО ДВЕРЕЙ КЛІНІКИ

Хороший сервіс в «Естеті» починається з розуміння потреб людей до та після візиту до нас. Саме тому партнери є для нас продовженням турботливого ставлення до пацієнтів. Нам важливо, щоб кожен етап

взаємодії був комфортним: від першого повідомлення до повернення додому після лікування. Тому ми співпрацюємо лише з тими, хто поділяє наші цінності – щирість, відповідальність і бездоганну якість.

КОЛИ ТУРБОТА ПОЧИНАЄТЬСЯ З ДОРОГИ

Одним із таких партнерів є **YourTransfer** — український сервіс, що вже понад чверть століття формує нові стандарти міжнародних перевезень, поєднуючи професіоналізм із людяністю.

Компанія виросла на основі сімейних цінностей, турботи про комфорт, щирості та поваги до людей. Сьогодні **YourTransfer** працює на ключових маршрутах між Україною та Європою, обслуговуючи тисячі пасажирів щомісяця.

Однією з ключових переваг компанії є персоналізований підхід: це не лише групові перевезення, а й індивідуальні трансфери комфорт- та бізнес-класів, які адаптуються під особисті потреби кожного пасажирів. Не менш важливою складовою є високі стандарти сервісу: підтримка менеджера 24/7, оптимізований перетин кордону, стабільний інтернет у кожному авто, гнучке планування поїздок, а також додаткові опції консьєрж- та пресервісу.

Окрім пасажирських перевезень, **YourTransfer** організовує кортежі та поїздки для офіційних делегацій, трансфери з тривалим супроводом у містах Європи, транспортування особистих авто, а також надає професійних водіїв для керування приватними автомобілями. Компанії довіряють посадовці найвищого державного рівня, і обирають **YourTransfer** для транспортного супроводу.

Важливою перевагою є система оптимізованого перетину кордону, яка дозволяє проходити його швидше та уникати тривалих затримок — ще один доказ стабільності й надійності сервісу.

Компанію заснував Владислав Гурковський понад 25 років тому.

Його син, Євген Гурковський, продовжив справу батька, адаптувавши компанію до сучасних вимог, цифровізації та нових форматів сервісу.

Сьогодні обидва керівники особисто відповідають своїм іменем за безпеку та якість обслуговування, а **YourTransfer** залишається сімейним бізнесом, у центрі якого – довіра пасажирів.

СПІЛЬНА ФІЛОСОФІЯ

Для нас у «Естеті» важливо, щоб пацієнти відчували комфорт не лише під час лікування, а й у дорозі до нього. Тому ми співпрацюємо лише з тими, хто поділяє наше бачення якості. **YourTransfer** є частиною нашої екосистеми медичного туризму: разом ми створюємо безперервний досвід для клієнтів — від першої консультації до комфортного приїзду в клініку та повернення додому після лікування. Бо, ми переконані, саме з таких деталей складається комфорт, а згодом формується довіра.

«ЕСТЕТ» У FORBES: ВИЗНАННЯ ІННОВАЦІЙНОСТІ Й НОВОЇ ЯКОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Клініка сучасної стоматології «Естет» увійшла до престижного списку Next 250 від Forbes Україна — рейтингу малих і середніх компаній, які зміню-

ють ринок і задають нову якість у своїй сфері. Це не просто згадка — це визнання сталого розвитку, прозорості, інноваційності та амбіцій.

Forbes

стабільне
зростання
та фінансова
звітність

інновації

унікальність
продукту

потенціал для
виходу на нові
ринки

масштабованість
бізнес-моделі

Ідея рейтингу — помічати тих, хто не входить до великого бізнесу, але вже зараз створює майбутнє української економіки.

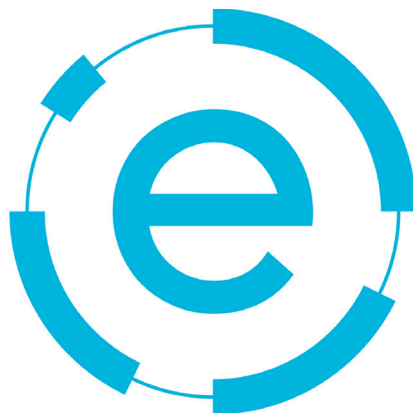
ЦЕ ТІЛЬКИ ПОЧАТОК

Потрапляння до Next 250 — важлива подія для всієї команди. Вона підтверджує: системна праця, інновації й повага до людей мають значення. І ми раді бути частиною цієї історії — сучасної, сильної, з людським обличчям.

Серед інших компаній із Закарпаття туди увійшли також логістичний оператор H2O Transport та виноробня «Чизай» — одна з найвідоміших виноробень регіону, яка просуває культуру закарпатського вина на українському та міжнародному ринках.

ЦИФРОВА ЗУБОТЕХНІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ:

ВІД 3D-СКАНУ ДО ГОТОВОЇ РОБОТИ

ЕСТЕТ

ЦИФРОВА ЗУБОТЕХНІЧНА
ЛАБОРАТОРІЯ

У кожній вдалій реставрації є момент, який пацієнт не бачить. Це — робота зуботехнічної лабораторії. В «Естеті» ця ланка існувала завжди, просто вона тихо тримала на собі складну частину процесу. Сьогодні ми відкриваємо двері

до нашої цифрової лабораторії повного циклу в Ужгороді — місця, де дані зі сканера перетворюються на точні 3D-моделі, а далі — на готові роботи, що сідають з першого разу.

ПОВНИЙ ЦИКЛ

ШВИДКІСТЬ

ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ

Цифровий протокол мінімізує людський фактор:

- клініка отримує точні дані зі сканера;
- техніки моделюють конструкцію в CAD-середовищі;
- готова робота передається лікарю з прогнозованим результатом «з першого приміряння».

Для хірургічних кейсів особливо важливо, що ми працюємо з індивідуальними конструкціями та підтримуємо високі стандарти точності — це буквально про безпеку пацієнта і спокій лікаря.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ

Цифрова лабораторія — це не тільки про швидше та точніше. Це про комфорт (без відбиткової маси), менше візитів та відчуття контролю над процесом. Коли реставрація сідає відразу, людина виходить із крісла вже з готовим рішенням — без стресу та без «переробок». Саме так народжується довіра.

ЕНДОДОНТІЯ: ІНЖЕНЕРІЯ ЗДОРОВОЇ УСМІШКИ

Кореневі канали зуба — це не просто «трубочки всередині», а складна інженерна система, яка забезпечує життя всього зуба.

19

ЕСТЕТИКА НОВАЦІЙ

Міф «ендодонтія потрібна лише тоді, коли болить» — небезпечний.

Біль — це вже сигнал **SOS**, коли інфекція захопила канал і ускладнила лікування. Сучасна стоматологія дозволяє виявити проблему ще на ранніх стадіях: 3D-діагностика (КТ) дає змогу побачити всі вигини та приховані деталі, які не видно на звичайному рентгені. Це — сучасний GPS для лікаря, завдяки якому він може зберегти ваш зуб у найскладніших випадках.

Наші ендодонтисти працюють як досвідчені капітани: під мікроскопом, з точними інструментами та знанням найдрібніших деталей. Вони здатні провести ваш зуб крізь «риф» складних каналів і повернути його до життя.

**НАШ ЗАКЛИК ПРОСТИЙ:
НЕ ЧЕКАЙТЕ ШТОРМУ!**

Отримайте свою **3D-карту** здоров'я зубів. Запишіться на КТ-діагностику і довірте свої «торгові шляхи» справжнім експертам.

УЯВІТЬ

Панамський чи Суецький канал: вони з'єднують континенти, і будь-яке блокування здатне спричинити колосальні збитки. Так само і з вашими зубами: найменша інфекція у кореновому каналі може призвести до втрати кістки та навіть самого зуба.

ГРИБНА ДУША ЗАКАРПАТТЯ: ДЕ ШУКАТИ, ЩО ЗБИРАТИ ТА ЩО СМАЧНОГО ПРИГОТУВАТИ

Як зрозуміти, що настав час вирушати по гриби? Один із простих сигналів — коли на місцевих ринках починає з'являтися багато свіжих грибів. Їх можна й купити, але хоча б раз спробувати зібрати самому — це окрема пригода і частина місцевої культури.

На Закарпатті грибний сезон — не просто період збору дарів лісу, а традиція, яка передається з покоління в покоління. Для місцевих це улюблений спосіб провести час із сім'єю, відпочити на природі й перезавантажитися. Усе, що вам знадобиться, — кошик, зручне взуття, термос з чаєм і трохи уважності.

Білий гриб (боровик)

Справжній делікатес. М'ясистий, щільний, зі злегка горіховим смаком. Шукайте під буками або дубами, часто ховається у моху або під опалим листям.

Підосичник

З яскраво-рудим капелюшком. Росте біля осик і вологих галявин, має насичений смак, особливо добрий у засоленні чи смаженні.

Підберезник

Стриманіший родич підосичника, з ніжним, трохи слизьким капелюшком. Смак легкий, землистий, добре тримає форму в супах.

Маслюк

Блискучий і масний на дотик. Росте біля сосен, зазвичай групами. Має ніжну текстуру й солодкуватий посмак. Шкірочку з капелюшка краще знімати.

Лисичка

Золотисто-жовта, з хвилястими краями. Має фруктовий-перцевий аромат. Росте у хвойних лісах, часто уздовж стежок, любить сонячні ділянки.

Сироїжка

Строкаті гриби різних кольорів. Найкращі — зеленувато-білі або червонуваті. Їхній смак легкий, трохи горіховий, проте легко ламаються, тому найкраще для тушкування.

БЕЗПЕКА ПОНАД УСЕ!

1. Якщо не впевнені у грибі — залиште його в лісі.
2. Не збирайте старі, червиві або слизькі гриби.
3. Готуйте зібрані гриби впродовж доби.
4. Дітям до 12 років не рекомендується вживати дикорослі гриби — навіть їстівні.

ГРИБНІ МАРШРУТИ ПОБЛИЗУ УЖГОРОДА

1. Стрипа і Яроч — ближче не буває

Ці два села зовсім поруч із містом. Ідеально, щоб вирватися на 2–3 години. Місцеві радять іти глибше в ліс, подалі від доріг, а ще — обережно ступати, бо багато грибів ховаються саме під шаром листя.

2. Ужоцький перевал — для досвідчених

Локація між Закарпаттям і Львівщиною, на території Ужанського нацпарку. Щоб дістатися грибних місць, зупиніться біля залізничного переїзду на перевалі (орієнтир — колія біля турбази) й рушайте вглиб букових лісів. Тут щедро ростуть білі, підосичники, а іноді й моховики.

4. Анталовецька поляна — гриби й панорами

Поєднання легкої мандрівки й грибного улову. Дорога вгору мінає через ліс із березами та дубами. Під час підйому можна знайти підберезники, підосичники, а ближче до вершини — навіть кілька білих. А ще тут — один із найкращих краєвидів на Ужгород.

3. Оріховиця — коротка вилазка

За 15 хвилин їзди від Ужгорода — легкі стежки, не надто густий ліс і доволі відкриті галявини. Саме тому тут часто трапляються лисички та сиріжки, трохи далі вглиб — маслюки. Це хороший варіант для початківців або для поїздки з дітьми.

А далі — смакуємо! Грибна мачанка по-закарпатськи

Для того, аби закріпити ефект, радимо приготувати грибну мачанку — це традиційна українська страва, популярна на Галичині та Закарпатті.

ІНГРЕДІЄНТИ:

- 500 г свіжих білих грибів (або інших, але з білими найсмачніше)
- 80 г вершкового масла
- 1 ст. ложка борошна
- 100 г сметани
- 100 г вершків
- 200 г молока
- спеції — за смаком.

Свіжі гриби краще попередньо обсмажити перед приготуванням самої мачанки. Далі розігріваємо вершкове масло на сковороді, додаємо борошно й, постійно помішуючи, обсмажуємо його до золотистого кольору. Потім поступово вливаємо молоко, швидко перемішуємо й варимо до утворення однорідної маси — густої, як сметана. Додаємо вершки.

Гриби дрібно нарізаємо й тушуємо на вершковому маслі до готовності (орієнтовно до 30 хвилин). Потім змішуємо їх із соусом і варимо ще приблизно 5 хвилин. Наприкінці додаємо 100 г сметани, приправляємо сіллю й перцем.

Готову мачанку подаємо гарячою — з хлібом або картопляним пюре.

ЗАКАРПАТТЯ У КІНО:

10 ФІЛЬМІВ ДЛЯ ОСІННІХ ВЕЧОРІВ

Коли у 2019-му році в українських кінотеатрах з'явився фільм «Мої думки тихі» — про звукорежисера з Ужгорода, що вирушає у подорож із мамою по Закарпаттю, — глядачі не лише закохалися в героїв, а й поглянули інакше на знайомі пейзажі.

Дебютна стрічка Антоніо Лукіча, уродженця Ужгорода, стала одним із найуспішніших українських фільмів десятиліття: збрала понад 10 мільйонів гривень у прокаті та потрапила до списку найкращих за версією Довженко-

Центру. І хоч ми не включаємо її в цю добірку — бо вона вже улюблена й переглянута багатьма — саме «Мої думки тихі» повернули кінематографічну увагу до цього краю.

Але Закарпаття було в кіно значно раніше — десятки стрічок радянського, українського та європейського виробництва знімалися тут упродовж десятиліть. Разом із дослідником кіно Олексієм Уманським ми підготували добірку з 10, які знімалися, серед іншого, на Закарпатті.

«Мої думки тихі»

1. Жайворонок (1964)

Військова драма про групу радянських солдатів, які втікають із полону на трофейному танку. Частина зйомок відбувалась у Мукачеві, зокрема на території колишніх військових частин, які підходили для реконструкції фронтової лінії.

3. Снігова королева (1966)

Казкова екранізація повісті Андерсена про дівчинку Герду, яка вирушає на пошуки зниклого Кая. Роль замку Снігової королеви виконав палац Шенборнів у селі Карпати, що поблизу Мукачева — саме там створили атмосферу чарівної зими.

2. Війна і Мир (1965–1967)

Фільм-епопея за романом Льва Толстого, який здобув премію «Оскар» за найкращий іноземний фільм. Масові сцени битви при Бородіно знімали на Мукачівщині — поблизу села Куштановиця та в долині річки Латориця біля Верхнього Коропця.

4. Трембіта (1968)

Музична комедія за мотивами однойменної оперети Юрія Мільотіна про повернення кмітливого гуцула додому після війни. Зйомки проходили в Хусті, Ізках, Пилипці, Тур'ї Реметах та Берегварі — з величними горами, дерев'яними хатами та справжніми трембітами.

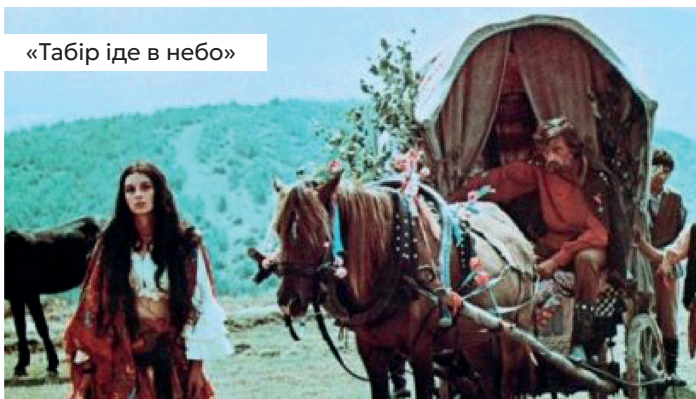
«Ватерлоо»

5. Ватерлоо (1970)

Грандіозна епопея Сергія Бондарчука про поразку Наполеона в останній битві, знята у співпраці з Італією. Для відтворення масштабних бойових сцен обрали простори біля Нижнього Солотвина, Ірляви та Чабанівки на Свалявщині — завдяки природному рельєфу та панорамі.

6. Табір іде в небо (1975)

Життя ромського табору, кохання, мандри й спроба втекти від обмежень громади. Яскраві костюми, пісні та зйомки на Тячівщині створюють незабутню кінематографічну атмосферу.

«Табір іде в небо»

7. Прощальна гастроль «Артиста» (1979)

Детективна драма про харизматичного грабіжника на прізвисько Артист, який готує останнє пограбування. Більшість сцен знімали в Ужгороді — в центрі міста, біля річки Уж та в типовому радянському середовищі кінця 70-х.

8. Ля Палісіада (2023)

Іронічний неонуар-драматичний детектив про розслідування вбивства міліціонера в середині 90-х. У центрі сюжету — психіатр і слідчий, які зіштовхуються з корумпованою системою та власними межами. Знятий в Ужгороді, Виноградові, Перечині та санаторії «Боржава».

Ці стрічки — не лише для кіноманів, а й для тих, хто шукає точки дотику з Закарпаттям крізь історію, плівку і пам'ять.

СТРІЧКИ ОЛЕКСІЯ УМАНСЬКОГО ПРО КІНО

Для тих, хто хоче поринути в тему глибше — не просто подивитися фільм із гарними краєвидами, а зрозуміти, як, коли й чому знімали тут кіно — існують дві авторські документальні роботи Олексія Уманського:

«НЕБО, ГОРИ І КІНО» (2010)

Перша спроба зібрати в одному фільмі архівні кадри, свідчення, епізоди з фільмів, які знімали на Закарпатті протягом XX століття. Це і короткі згадки, і повноцінні знімальні історії, подані з любов'ю до рідного краю.

«КІНО» (2015)

Продовження, ще більш структуроване й глибоке. Тут Уманський розвінчує локальні міфи, показує маловідомі приклади та коментує вплив кінематографа на сприйняття самого регіону.

Як він сам сказав:

”

Хотілося показати, що фільми — це не десь далеко, вони тут. Ви ходите повз ці місця щодня.

СЛИВОЧКА У ТЕАТРІ: ПОЧАТОК ВЕЛИКОЇ ІСТОРІЇ

Вересень — це не лише початок навчального року, а й старт нового театрального сезону в Закарпатському академічному обласному театрі ляльок «Бавка». Цього року він матиме особливу складову — до репертуару приєднується нова вистава «Пригоди Сливочки», створена у партнерстві з клінікою «Естет».

Ця вистава — не просто казка, а справжня просвітницька місія, покликана допомогти дітям подолати страх перед стоматологами, навчити дбати про свої зубки та сформувати здорові звички змалечку.

Через гру, пісню, ляльки та живу музику команда театру створила яскравий, веселий, динамічний простір, у якому

дитина не лише спостерігає, а й проживає важливу трансформацію: від «боюсь» до «мені цікаво».

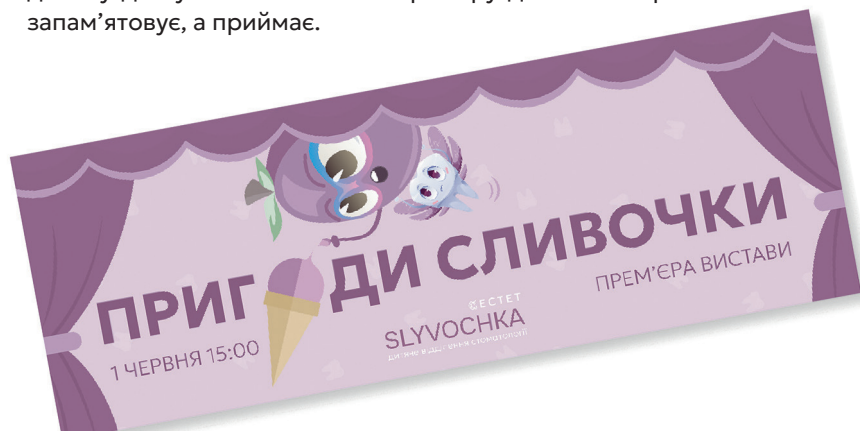
Після прем'єри, що відбулася 1 червня у День захисту дітей, вистава залишилася на балансі театру. І тепер її можна буде подивитися як у самому театрі, так і у школах та садочках Ужгорода — актори відвідуватимуть навчальні заклади упродовж осені, щоб показати виставу дітям у звичному для них середовищі.

Це — важливий крок до того, щоб складну інформацію про здоров'я подавати дітям у доступний спосіб. Бо через гру дитина не просто запам'ятовує, а приймає.

ЯК СЛИВОЧКА ОПИНИВСЯ НА СЦЕНІ

У центрі сюжету — хлопчик Петрик, який обожнює солодке. Коли до нього приходить зубний біль, він потрапляє у фантастичну Зуболандію, де знайомиться зі Сливочкою, Зубними феями, вальсяжним Карієсом і цілою командою тих, хто щодня стоїть на варті усмішок.

Сценічне втілення цієї історії стало справжнім викликом. Над постановкою працювала режисерка Наталія Орешнікова у тандемі з театральною командою, художниками, композиторкою та акторами. Особлива увага — до деталей: у виставі лунають живі пісні, відбуваються несподівані трюки, оживають ляльки, а сам сюжет побудований у сучасному форматі подкаст-шоу, щоб бути ближчим до дітей.

Це не просто казка
— це вистава, в якій
сміх поєднується
з турботою, гра з
довірою, а знання —
з емоцією.

ПРЕМ'ЄРА, ЩО СТАЛА СВЯТОМ

ЧЕРВЕНЬ

1

Перший показ вистави відбувся 1 червня — у День захисту дітей. Подія була приурочена до Дня народження Сливочки — головного героя коміксу, який ліг в основу вистави та став улюбленцем маленьких пацієнтів клініки «Естет».

Символічно, що саме в цей день маленькі глядачі вперше побачили, як оживає їхній знайомий герой. Реакція була миттєвою:

“

«Дитині дуже сподобалась вистава, особливо чекала на Сливочку! Дякуємо вам!»

”

«Сподобалось, це була наша перша вистава. Завжди ходили до стоматолога з любов'ю, а тепер будемо ще більше!»

30 ТИСЯЧ ДОБРИХ ГРИВЕНЬ

Вхід на прем'єру був за символічний донат, а всі зібрані кошти ми передали на потреби дитячого містечка «Затишок» — місця, де проживають діти, які постраждали від війни та залишилися без батьківської опіки.

Загалом нам вдалося зібрати **30 000 гривень**. Разом із нашим надійним партнером — клінікою «Плюс Мед» — ми закупили необхідні речі, одяг до 1 вересня й подарували дітям турботу, підтримку і відчуття свята.

30 СЕРПНЯ «ПРИГОДИ СЛИВОЧКИ» СТАЛИ ЧАСТИНОЮ РЕПЕРТУАРУ ТЕАТРУ

Тож якщо ще не бачили вистави — обов'язково сходите!

В ГОРИ З ДІТЬМИ: ЛЕГКІ РОДИННІ МАРШРУТИ ДЛЯ ОСІННІХ КАРПАТ

«Похід в гори?

О, ні, в нас діти, це точно не для нас».

Часто можна почути саме таку фразу. Занадто складно, надто далеко, та й хто потягне ту дитину на вершину?.. Але Карпати — вони ж різні. І серед крутих гірських хребтів є свої лагідні стежки: такі, що сповнені золота листя, теплого чаю з термосу і

щасливих дитячих «ого!».

Ці маршрути — саме такі. Без наплічників вагою з половину дитини, без кілометрів зносу — але з неймовірною красою, пригодами та родинною близькістю.

Ми зібрали 5 одноденних осінніх маршрутів у різних частинах Закарпаття. Обирайте свій — і гайда в гори.

Перечинський район

~4 км

2–3 години
(з паузами)

ЛУМШОРИ: ВОДОСПАДИ, ЧАВУННІ ВАННИ І ЧАЙ НА КАМЕНІ

Село Лумшори — ідеальний старт для «першого разу»: тут нема карколомних підйомів, зате є легка стежка, водоспади, мости через річку й особливий шарм старовинного курорту.

Маршрут веде вздовж струмка до водоспаду Воєводин — одного з найвищих у Закарпатті. Дорогою трапляються кам'яністі береги, м'яке осіннє листя під ногами й ті самі старі чавунні ванни просто неба, в яких ще кілька століть

тому місцеві жителі приймали купелі. Це місце дихає спокоєм і традицією.

На фініші — прекрасна локація для родинного чаювання просто на природі: можна зупинитися біля великого плаского каменя, розстелити ковдру, розлити з термосу щось тепле й дивитися, як вода грає між камінням. Саме такі моменти діти запам'ятовують назавжди.

ПОЛОНИНА БОРЖАВА: ДО ХМАР І НАЗАД

Для дітей старшого віку і сімей, що готові до більш активної прогулянки — підйом на полонину Боржава. Починається з підйомника (можна зекономити сили), а далі — похід хребтом із неймовірними панорамами. Осінь на Боржаві — це кольори бурштину, вітри в обличчя і хрумкі яблука на вершині.

Міжгірський район,
с. Подобовець

~6 км

(в обидва боки)

4–5 годин

27

ЕСТЕТИКА ДИТИНСТВА

СТЕЖКАМИ НЕВИЦЬКОГО ЗАМКУ

Ужгородський
район

~2 км

1 година

Якщо хочеться невеличкої пригоди майже в межах міста — рушайте до Невицького замку. Восени тут по-справжньому чарівно: між деревами біжить павутиння, під ногами шелестять жолуді, а сам замок постає у вигляді мальовничих руїн, порослих мохом і оповитих легендами.

Це не класичне туристичне місце з сувенірами й екскурсіями, а справжня пригода для уяви. Діти точно оцінять: можна досліджувати старі мури, вигадувати казки про принцес і лицарів, шукати сліди драконів (чи хоча б ящірок). А після прогулянки — гаряче какао в найближчій кав'ярні або пікнік на галявині з видом на ріку.

Міжгірський район,
Пилипець

~2 км

1–1.5 годин

ШИПІТ: ВОДОСПАД, ЩО ЛЮБИТЬ ФОТОГРАФІЇ

Один із найвідоміших водоспадів Карпат, доступний для сімей з дітьми. Дорога до нього — майже рівна, із хорошим покриттям. Восени тут особливо фотогенічно: вода мчить камінням, навколо все багряне і жовте, а повітря свіже і гірське. Можна погодувати білочок, зібрати листя і влаштувати мініфотосесію для сімейного архіву.

ОСІНЬ 2025

ESTHETE.COM.UA

Фотографії з відкритих джерел

ОСІНЬ 2025

Естет Instagram

esthetedentalclinic

Естет Сайт

esthete.com.ua

вул. Митна, 44

Slyvochka Instagram

slyvochka.esthete

Slyvochka Сайт

slyvochka.esthete.com.ua

вул. Собранецька, 118/2

Лабораторія Instagram

estet_digital_lab

Симетрія Instagram

symmetry.ua

066 221 77 33